

Експресни тримесечни оценки на БВП, експериментални проучвания и разработки с данни за четвърто тримесечие на 2008 година

Експресните оценки на БВП за четвърто тримесечие на 2008 година показват ръст на икономиката с 3,6% спрямо съответния период на предходната година. През 2008 година реалният растеж на БВП е 6% спрямо предходната година.

През 2008 година НСИ работи по проект за внедряване на експресните оценки на brutния вътрешен продукт (БВП) в практиката на макроикономическата статистика. В съответствие с програмата на проекта са разработени експериментални оценки за равнището и динамиката на БВП за четирите тримесечия на 2008 година.

В ръководството на Евростат за тримесечни национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове, след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”

Подготовката на експресни оценки за БВП, в контекста на общите условия за подготовка на краткосрочни показатели, се основава на предварителна краткосрочна информация (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Експериментално разработените експресни оценки за четвърто тримесечие на 2008 година са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки – текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и индекси на физически обем спрямо съответния период на предходната година – приложение 1.

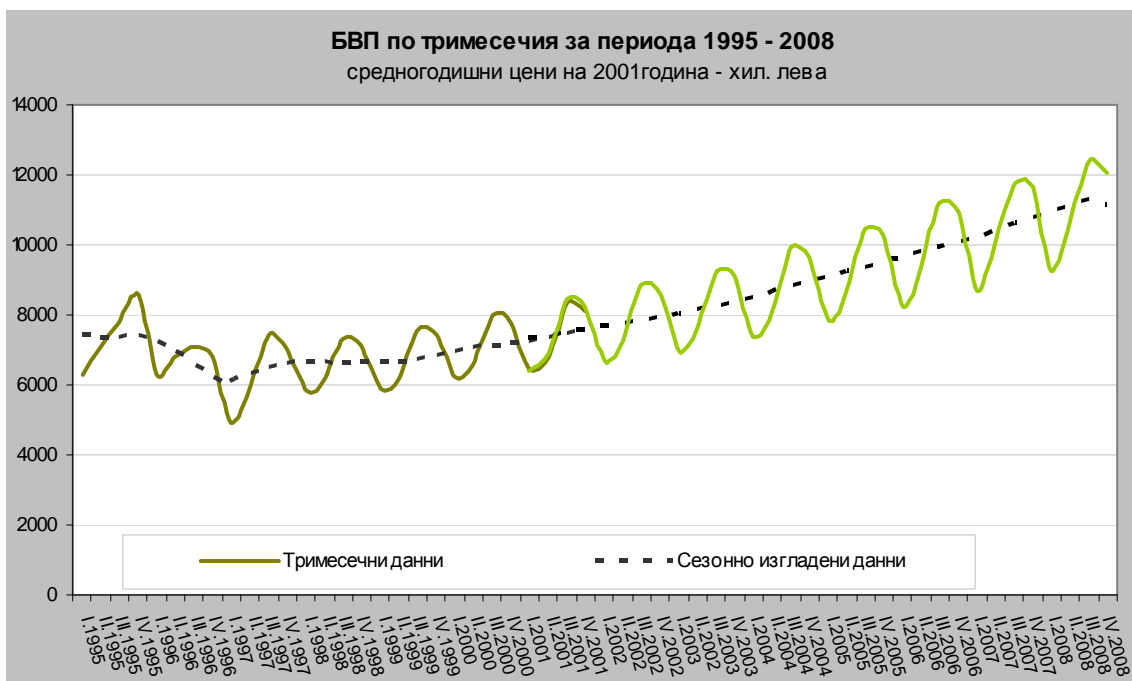
Съгласно календара на статистическите изследвания, НСИ ще подготви и публикува официални тримесечни резултати за БВП за четвърто тримесечие на 2008 г. на 11.03.2009 г.

Четвърто тримесечие на 2008 година

Според експресните тримесечни оценки на НСИ реалният растеж на БВП е 3.6% за четвъртото тримесечие на 2008 година спрямо съответния период на предходната година. В номинално изражение БВП достигна до 18 059 млн. лв. в текущи цени

---

¹ В международната терминология се използва терминът “flash estimates”

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност възлиза на 14 846 млн. лв. в текущи цени. В сравнение с четвърто тримесечие на 2007 г., брутната добавена стойност реално се увеличава с 2,9%.

Растежът на БВП през четвъртото тримесечие на 2008 година се дължи основно на високия темп на нарастване на добавената стойност в аграрния сектор, която е с 20,6 % повече в сравнение с четвърто тримесечие на неблагоприятната за селското стопанство 2007 година. В сравнение със същия период на миналата година, реалния растеж на добавената стойност в сектора на услугите е 3,2%, докато на индустриалния сектор брутната добавена стойност намалява реално с 0.1%.

Добавената стойност, реализирана от аграрния сектор определя 4,6% от общата добавена стойност за икономиката. Относителният дял на индустриалния сектор е 28,7%, секторът на услугите заема най-голяма част от общата добавена стойност – 66,7%.

От страна на крайно използвания БВП, разходите за индивидуално потребление нарастват реално с 3,9%, а разходите за колективно потребление намаляват с 4,8% спрямо четвърто тримесечие на 2007 година. Инвестициите в основен капитал бележат реално увеличение с 9,7%. Оценката на индекса на физически обем на износа на стоки и услуги показва реално намаление с 6,8%, докато индексът на вноса на стоки и услуги показва намаление с 3,7%.

В структурата на крайно използвания БВП, крайното потребление заема 87,5%, а инвестициите в основен капитал имат относителен дял от 35,7% от БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно (-26,6% от БВП).

2008 година

През 2008 година реалният растеж на БВП е 6% в сравнение с предходната година. Оцененият текущ обем на БВП за 2008 година² възлиза на 66 096 мил. лв. Брутната добавена стойност за икономиката е 54 303 млн. лв. и реално превишава с 6,2% достигнатото ниво през 2007 година.

От страна на производствената система, оценките за аграрният сектор показват реално увеличение на добавената стойност с 23,4%, отраслите на индустриалния сектор създават с 3,9% повече добавена стойност отколкото през 2007 година. Добавената стойност в сектора на услугите реално нараства с 5,7%.

Разходите за индивидуално потребление се увеличават с 4,9%, инвестициите в основен капитал – с 18,4%. Външнотърговското салдо е отрицателно (- 22,9% от номиналния обем на БВП). За 2008 година износът на стоки и услуги нараства с 2,8%, а вносът на стоки и услуги – със 4,8%.

Дирекция „Макроикономическа статистика”

Отдел „Нефинансови национални сметки”

---

² Към официалните данни за деветмесечието са добавени експресните оценки за четвърто тримесечие на 2008 година

Брутен вътрешен продукт за четвърто тримесечие на 2008 и 2008 година

експресни оценки

		Четвърто тримесечие на 2008 година				2008 година			
		Стойностен обем в текущи цени	Относителен дял		Индекс на физич. обем - IV трим. на 2007 г.=100	Стойностен обем в текущи цени	Относителен дял		Индекс на физич. обем - 2007 г.=100
			в БДС	в БВП			в БДС	в БВП	
		млн.лв.	%	%	%	млн.лв.	%	%	%
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	14846	100.0	82.2	102.9	54303	100.0	82.2	106.2
2	Аграрен	675	4.6	3.7	120.6	3980	7.3	6.0	123.4
3	Индустрия	4263	28.7	23.6	99.9	16570	30.5	25.1	103.9
4	Услуги	9908	66.7	54.9	103.2	33753	62.2	51.1	105.7
5	Корективи	3213		17.8	106.8	11793		17.8	105.2
6	Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	18059		100.0	103.6	66096		100.0	106.0
	по елементи на крайното използване:								
7	крайно потребление (8+9)	15812		87.5	102.8	55858		84.6	104.1
8	индивидуално	13841		76.6	103.9	50209		76.0	104.9
9	колективно	1971		10.9	95.2	5649		8.6	97.4
10	бруто капиталобразуване (11+12)	7060		39.1	104.6	25336		38.3	113.1
11	в основен капитал	6442		35.7	109.7	21807		33.0	118.4
12	изменение на запасите	618		3.4	.	3529		5.3	.
13	външнотърговско салдо (14-15)	-4813		-26.6	.	-15098		-22.9	.
14	износ на стоки и услуги	8263		45.8	93.2	40328		61.0	102.8
15	внос на стоки и услуги	13076		72.4	96.3	55426		83.9	104.8
16	статистическа разлика	0		0.0	.	0		0.0	.